

Itä-Timor

Maakohtainen toimintasuunnitelma vuosille 2007 - 2011

Maakohtainen toimintasuunnitelma vuosille 2007-2011
Tässä toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten Plan Itä-Timor ja sen yhteistyökumppanit käyttävät resursseja parantaakseen haavoittuvaisten lasten hyvinvointia ja tulevaisuudennäkymiä. Tämä suunnitelma muodostaa strategisen viitekehyksen yhtenäiselle ja jatkuvalla toiminnalle vuodesta 2007 vuoteen 2011.

Itä-Timor

Itä-Timor sijaitsee Kaakkois-Aasiassa, Indonesian saariston itäpäässä. Maan pinta-alasta lähes 15 000 neliökilometriä on karua vuoristoa.

Itä-Timorissa asuu noin miljoona asukasta, joista lähes puolet on alle 15-vuotiaita. Suurin osa väestöstä elää maaseudulla ja on riippuvainen omiin tarpeisiin riittävästä maanviljelystä.

Vuonna 1999, kaksikymmentäneljä vuotta Indonesian miehityksen jälkeen, Itä-Timorin asukkaat äänestivät suurella enemmistöllä itsenäisyydestä ja saavuttivat sen vuonna 2002.

Uuden maan edistymistä häiritsivät yhteiskunnan levottomuudet vuonna 2006. Niiden seurauksena yli 100 000 ihmistä joutui muuttamaan maan sisäisiin pakolaisleireihin.

Monet näistä ihmisistä elivät leireissä pääkaupunki Dilissä ja sen ympärillä. Leirit on nyttemmin suljettu, ja monet niissä asuneista ovat palanneet yhteisöihinsä. Mutta vielä on paljon tekemistä siinä, että ihmiset voisivat elää rauhassa paluuyhteisössään.

Plan Itä-Timorissa

Plan käyttää lapsen oikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa yhteisön kehittämiseksi, mikä sitouttaa lapsia, heidän perheitään ja yhteisöjään kehittämisprosessiin ja auttaa heitä osallistumaan aktiivisesti omaan kehittymiseensä.

Plan on tehnyt työtä Itä-Timorissa vuodesta 2001. Työ alkoi lasten ja heidän yhteisöjensä kanssa katastrofityönä. Sittemmin Plan on laajentanut työtään hallituksen kanssa sellaisille avainalueille kuin esikoulut, lasten oikeudet ja yhteisön terve-

ydenhoito sekä reagoinut muuttuviin olosuhteisiin antamalla hätäapua vuoden 2006 kriisissä sisäisesti siirretyille ihmisille. Nyt toiminta on keskittymässä pitkäaikaiseen tervehdyttämiseen ja rauhan rakentamiseen.

Lasten kummitoiminnan Plan aloitti Itä-Timorissa vuonna 2010.

Lapsiin vaikuttavia asioita Itä-Timorissa

Viime vuosina on saatu aikaan parannuksia Itä-Timorin lasten oloissa, mutta vielä on monia asioita ratkaisematta:

- a. Köyhyys on ankarinta maaseudulla (usein ylängöillä), jossa yhteisöt ovat pieniä, maantieteellisesti syrjässä ja mahdollisuudet markkinoille ja avainpalveluiden piiriin ovat rajalliset.
- b. Koulutusta on maaseudulla usein vaikea saada. Koulut ovat ylikuormitettuja, huonosti varustettuja ja opettajien ammattitaito huono. Vain harva osaa lukea, ja paikalliskielillä kirjoitettuja kirjoja on vähän.
- c. Monet timorilaislapset ovat alipainoisia, huonosti ravittuja, alttiita sairauksille eikä heillä ole mahdollisuutta saada puhdasta vettä eikä terveydenhoitoa.
- d. Lasten hyväksikäyttö koskettaa tuhansia lapsia: ruumiillinen rangaistus, fyysinen ja psyykinen kaltoinkohtelu, laimin-

lyönti ja lapsityövoiman käyttö.

- e. Lapsia ei yleensä kuulla aikuisten päätöksenteossa. Lapsilta puuttuu mahdollisuus osallistua elämäänsä koskevien asioiden käsittelyyn.

Miten Plan Itä-Timor vastaa näihin haasteisiin?

Itä-Timorin toiminta keskittyy kuuteen tavoitteeseen.

Lasten suojeleminen

Lasten oikeuksien ymmärtäminen on hyvin vähäistä Itä-Timorissa. Planilla on monia valistus- ja koulutusaloitteita, jotka tukevat ja valmentavat yhteisöjä, paikallisia lastensuojeluviranomaisia ja lasten oikeuksia suojelevia organisaatioita ja instituutioita.

Vesi ja viemärointi

Plan tekee työtä yhteisöjen kanssa rakentaen kestäviä, yhteisön johtamia vesi- ja viemärointipalveluja sekä auttaa tiedostamaan hyvän hygienian merkityksen (esim. käsien pesu, käymälöiden käyttö ja ympäristön puhtaus).

Koulutus: Oppiminen muutoksiin

Plan työskentelee yhteisöjen ja hallituksen kanssa lisätäkseen koulutulokkaiden määrää esikoulu- ja peruskoulutasoilla, parantaa koulutusta valmentamalla opettajia ja vanhempia ja hankkimalla materiaalia, joka luo lapsiystävällisen oppimisympäristön.

Toiminta hätätilanteissa ja riskinhallinta

Plan toimitti leireissä eläville vettä ja viemärointiapua sekä järjesti lasten suojelua ja koulutusta. Nyt kun leirit on suljettu, Plan jatkaa työtä rauhan rakentamiseksi ja auttaa ihmisiä integroitumaan takaisin yhteisöihinsä.

Nuorten sitoutuminen yhteiskuntaan

Plan tukee nuoria rauhankasvatuksella sekä konfliktien ratkaisulla ja sovintoa edistävillä toimilla, kuten järjestämällä musiikki- ja urheilumahdollisuuksia.

Nuorten toimeentulo

Plan tekee työtä nuorten kanssa, jotta nämä saisivat mahdollisuuksia hankkia ansiotuloja ammatti- ja liiketoimintakoulutuksen sekä elämäntaitojen avulla.

USKO LAPSIIN

Plan Suomi Säätiö | Pasilanraitto 5, 2. krs | 00240 Helsinki | Puh (09) 6869 800 | Faksi (09) 6869 8080 | www.plan.fi

